

2025-09-09

Till UHR
ykinfo@uhr.se

Synpunkter på arbetsgruppsrapporten Feasibility of Establishing a Common Training Framework for the Profession of Physiotherapist

Fysioterapeuterna tackar för möjligheten att lämna synpunkter.

Synpunkter på rapporten

Kap 4.1 Bedömning av genomförbarheten av att inrätta en gemensam utbildningsram för fysioterapeutyrket

Bedömningen i rapporten har gjorts utifrån villkoren i artikel 49a 2. b) – d) i YKD. Slutsatsen i rapporten är att den grad av likheter som finns mellan medlemsstaterna i förhållande till villkoren i artikel 49a 2. b) – d) gör det ”mycket genomförbart att upprätta en gemensam utbildningsram för fysioterapeuter”.

Fysioterapeuterna konstaterar att den ingångsnivå som krävs för att inträda i yrket som fysioterapeut är baserad på en EQF-nivå 6 eller 7 i de flesta länderna, nivå 6 i 20 medlemsstater och NO, samt nivå 7 i fem medlemsstater och IS. Endast en (1) medlemsstat är den lägsta ingångsnivå 4 (Tyskland) och för endast en (1) medlemsstat är den 5 (Slovakien), varför vi ställer oss frågande till att en nivå lägre än 6 kan komma att ses som ett alternativ överhuvudtaget.

Kap 6 Prel. förslag till gemensam utbildningsram

När det gäller *miniminivå för kvalifikation* så framgår av förslaget att utbildningen ska omfatta totalt minst tre års studier, vilka därutöver kan uttryckas med motsvarande ECTS-poäng. Utbildningen ska omfatta utbildning vid universitet, högskola eller som en yrkesutbildningskurs. Här vill Fysioterapeuterna lyfta fram vikten av att utbildningen behöver ges på universitets- eller högskolenivå och vara minst treårig och med fördel såsom i Sverige innehålla en kandidatexamen vilket följer målen på grundnivå ([Högskoleförordning \(1993:100\) | Sveriges riksdag](#), bilaga 2).

När det gäller *EQF-nivån* så framgår det i rapporten att det skulle finnas två vägar att omfattas av det automatiska erkännandet enligt CTF.

- "Route I" För automatiskt erkännande enligt CTF ska fysioterapiutbildningen basera på minst EQF-nivå 6.
- "Route II" För att kunna erkännas automatiskt enligt CTF ska fysioterapiutbildningen baseras på minst EQF-nivå 4. Enligt route II ska yrkesverksamma utöver den minst treåriga utbildningen, ha utövat yrkesverksamhet som fysioterapeut i minst 18 månader.

Fysioterapeuterna anser att det är utbildningar inom högskola och universitet som ska kunna omfattas, och att ingångsvärdet som krävs för att inträda i yrket som fysioterapeut ska vara baserad på en EQF-nivå 6 eller 7.

Fysioterapeuterna anser att de områden som beskrivs under Route I kräver en universitets/högskoleutbildning på minst nivå 6. Vi vill gärna också sträva efter att utbildningen ska vara på avancerad nivå, dvs EQF-nivå 7.

Fysioterapeuterna anser inte att Route II ska omfattas av automatiskt erkännande enligt CTF, även om det skulle kompletteras med klinisk tjänstgöring på 18 månader. Fysioterapeuterna menar att en viktig anledning till detta är hur fysioterapeuter verkar i Sverige idag. En profession som byggts upp under många år till att vara en självständig profession med ett stort erkännande i samhället och förutsättningar att bedriva högkvalitativ fysioterapi som gagnar individen och samhället.

Vad gäller autonomi som fysioterapeut skiljer det sig åt mellan länder inom EU/EES. En rapport (2024) av World Physiotherapy Europe region om fysioterapeuters autonomi baserad på enkäter i medlemsorganisationerna¹ beskriver stora skillnader gällande autonomi.

I Sverige har fysioterapeuter en hög grad av autonomi. I Sverige kan patienter söka fysioterapeut direkt utan remiss inom öppenvården, vilket ger fysioterapeuter en hög grad av självständighet. Fysioterapeuter kan självständigt bedöma, funktionsdiagnostisera, behandla och utvärdera insatta åtgärder. I Sverige har vi också ett ömsesidigt samarbete mellan olika vårdprofessioner vilket bygger på stor självständighet, kompetens och respekt. Vårdgivaren ansvarar för att personalen har den kompetens som behövs för olika uppdrag. I Sverige arbetar fysioterapeuter, utöver ovan beskrivning, även till exempel med förskrivning av hjälpmedel, att skriva röntgenremisser och administrera

¹ World Physiotherapy Europe region. 2024.
[3e47dc_fcb74c4de8be4516a9440a246ddbd10a.pdf](#)

läkemedel i vissa situationer, vilket också kräver fördjupad kunskap och stor självständighet. Grunden till det anser vi läggs i en grundutbildning på minst EQF-nivå 6. Fysioterapeuter är många gånger första instans då individer söker vård både inom regional- och kommunal primärvård.

För att kunna verka idag med krav på en hög patientsäkerhet samt att driva professionen och utveckla den in i framtiden anser Fysioterapeuterna att ett automatiskt erkännande enbart bör gälla enligt Route 1.

När det gäller *knowledges, skills and competences* anser Fysioterapeuterna att en fördjupad granskning måste ske mot de svenska nationella målen för kandidatexamen resp. fysioterapeutexamen. Efter en översiktlig bedömning mot de svenska målen uppfattar vi att de delar som tas upp i kandidatexamen med värdering, granskning, kritiskt tänkande och att vara insatt i aktuell forskning bland annat inte beskrivs inte heller det som anges som sista punkt i de nationella målen för en fysioterapeutexamen att man ska kunna identifiera sina egna kunskapsluckor.

I sektion 6 i rapporten under "Knowledge, skills and competences" anser vi att under punkt 1 görs en för snäv beskrivning genom att endast ange .."of the musculoskeletal system". Under nästkommande punkt anges olika områden som fysioterapeuter ska kunna verka inom och denna lista skulle också behöva vidgas för att kunna verka i en svensk kontext, till exempel kunskap om beteendeförändringar. I Sverige använder vi oss i begränsad omfattning av manuella terapier och apparatbehandlingar.

Vi vill även hänvisa till kommentar av en av de svenska experterna i arbetsgruppen, att det på sid 23 i rapporten kan se missvisade ut eftersom Sverige inte finns med i tabellen för klinisk träning (Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)). Vid flera lärosäten i Sverige är kurserna uppbyggda enligt modellen att teori och VFU ligger i en och samma kurs och därmed syns inte VFU som enskilda kurser. Sverige bör omfattas av samma kommentar som Norge i fotnot 28.

Med vänlig hälsning

Cecilia Winberg

Ordförande Fysioterapeuterna